

Bruksela, 8 czerwca 2021 r.
(OR. en)

9586/21

CT 78
ENFOPOL 220
COTER 67
JAI 691

WYNIK PRAC

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Data:	7 czerwca 2021 r.
Do:	Delegacje
Nr poprz. dok.:	8633/21
Dotyczy:	Konkluzje Rady w sprawie wpływu pandemii COVID-19 na zagrożenie stwarzane przez terroryzm i brutalny ekstremizm, w tym wpływu na organy ds. zwalczania terroryzmu i zapobiegania brutalnemu ekstremizmowi oraz na ich działalność – <i>Konkluzje Rady (7 czerwca 2021 r.)</i>

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady w sprawie wpływu pandemii COVID-19 na zagrożenie stwarzane przez terroryzm i brutalny ekstremizm, w tym wpływu na organy ds. zwalczania terroryzmu i zapobiegania brutalnemu ekstremizmowi oraz na ich działalność, zatwierdzone przez Radę (ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych) na jej 3799. posiedzeniu, które odbyło się 7 czerwca 2021 r.

KONKLUZJE RADY w sprawie

wpływu pandemii COVID-19 na zagrożenie stwarzane przez terroryzm i brutalny ekstremizm,
w tym wpływu na organy ds. zwalczania terroryzmu i zapobiegania brutalnemu ekstremizmowi
oraz na ich działalność

Wprowadzenie

1. Rada Unii Europejskiej stwierdza, że zagrożenie terrorystyczne dla państw członkowskich, choć nadal utrzymuje się na wysokim poziomie, jak dotąd nie wzrosło w wyniku pandemii COVID-19. Niektóre działania terrorystyczne przeniosły się jednak w większym stopniu do internetu, można też już zaobserwować rosnącą radykalizację pewnych ugrupowań.
2. Rada stwierdza, że organy ds. zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi musiały dostosować się do ograniczeń wynikających z pandemii COVID-19 i w coraz większym stopniu polegać na (bezpiecznych i wydajnych) możliwościach działania za pośrednictwem internetu.
3. Rada ocenia również, że w perspektywie średnio- i długoterminowej społeczno-gospodarcze skutki pandemii COVID-19 mogą mieć negatywny wpływ na zagrożenie terrorystyczne i zagrożenie brutalnym ekstremizmem, przyczyniając się do tworzenia warunków dla rozwoju radykalizacji postaw o różnym spektrum ideologicznym.
4. Rada jest zatem zdecydowana dopilnować, by organy w państwach członkowskich ds. zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi dysponowały odpowiednimi środkami i narzędziami umożliwiającymi im stałe i skuteczne reagowanie na zmieniające się zagrożenia terrorystyczne i ekstremistyczne.

Aktualna sytuacja

5. Rada odnotowuje, że wpływ pandemii COVID-19 na organy ds. zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi był zróżnicowany; służby wywiadu i bezpieczeństwa oraz większość organów ścigania stanęły w obliczu ograniczeń dotyczących niektórych ze swoich działań, takich jak fizyczne posiedzenia lub prace operacyjne, podczas gdy inne właściwe organy nie doświadczyły tych ograniczeń.

6. Rada podkreśla, że od początku pandemii wzrosła rola wymiaru internetowego, nie tylko dlatego, że niektóre zagrożenia terrorystyczne i ekstremistyczne przenosiły się coraz bardziej ze środowiska fizycznego do internetu (np. łączność, finansowanie, propaganda, radykalizacja postaw, werbowanie itp.) i że w ramach tych zagrożeń w większym stopniu korzystano z szerszego wachlarza nowych technologii i narzędzi (kryptowalut, zaszyfrowanych aplikacji, zdecentralizowanych stron internetowych 3.0 itp.), lecz również z uwagi na to, że na potrzeby codziennej pracy organy ds. zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi musiały przestawić się na prowadzenie działań (w większym stopniu) w internecie.
7. Rada przyjmuje do wiadomości wyzwanie, jakie pandemia COVID-19 stwarza dla codziennej pracy organów ds. zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi, zwłaszcza gdy zajmują się one informacjami niejawnymi, i stwierdza, że trzeba znaleźć właściwą równowagę między zagwarantowaniem zdolności operacyjnej a bezpieczeństwem działań w zakresie zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi, przy jednoczesnym poszanowaniu przepisów dotyczących pracy z wykorzystaniem informacji niejawnych.
8. Niemniej jednak Rada zwraca uwagę, że chociaż fizyczne posiedzenia i działania mają kluczowe znaczenie dla zwalczania terroryzmu i przeciwdziałania brutalnemu ekstremizmowi, zwłaszcza gdy opierają się one na relacjach zaufania, wspólne wysiłki i wzajemne synergie można realizować również w internecie, gdyż organy mogą w ten sposób zaoszczędzić czas i zachować zasoby finansowe i środowiskowe, gdy pozwalają na to wymogi poufności i bezpieczeństwo sieci.
9. Chociaż Rada uznaje, że pandemia COVID-19 nie doprowadziła do wyraźnego wzrostu liczby ataków terrorystycznych, w perspektywie średnio- i długoterminowej prawdopodobne jest, że pandemia i jej skutki społeczno-gospodarcze mogą sprzyjać (reprezentującej różne ideologie) retoryce ekstremistycznej. W związku z tym należy odnotować, że skrajnie lewicowe i skrajnie prawicowe ugrupowania ekstremistyczne oraz ekstremistyczne ugrupowania islamistyczne włączyły już problematykę COVID-19 do swojej retoryki. Dalsze rozważania dotyczą niepewności i niepokoju wywołanego pandemią, a także faktu, że w internecie spędza się obecnie więcej czasu, co może zwiększyć podatność na retorykę brutalnego ekstremizmu.

10. Rada stwierdza, że pewne skrajne skrzydła ruchów negujących pandemię koronawirusa oraz ugrupowania sprzeciwiające się rządowym środkom służącym ograniczeniu rozprzestrzeniania się wirusa COVID-19, które przyciągnęły ekstremistów z różnych środowisk ideologicznych, mogłyby ostatecznie stanowić wyzwanie dla bezpieczeństwa z uwagi na ich potencjał popełniania aktów przemocy; dlatego też – w zależności od rozwoju tych ugrupowań – mogą być konieczne dalsze starania, by stawić im czoła.

Zasadność działań

11. Biorąc pod uwagę sytuację, Rada docenia prace już zrealizowane w państwach członkowskich – jako część ich własnych ram krajowych i za pośrednictwem ich właściwych organów – na rzecz stałej aktualizacji zrozumienia i oceny internetowego wymiaru zagrożenia terroryzmem i brutalnym ekstremizmem, oraz zachęca państwa członkowskie do ciągłego wspomagania tego zrozumienia i oceny, na zasadzie dobrowolności, poprzez dostarczanie informacji odpowiednim organom UE. W tym zakresie i w ramach swoich odpowiednich kompetencji INTCEN i Europol powinny nadal pogłębiać swoją ocenę wpływu pandemii na operacje terrorystyczne, a także ewentualne próby wykorzystania obecnego kryzysu przez organizacje terrorystyczne i stosujące przemoc grupy ekstremistyczne.
12. Rada ZWRACA SIĘ do państw członkowskich o szybkie wdrożenie przepisów rozporządzenia w sprawie przeciwdziałania rozpowszechnianiu w internecie treści o charakterze terrorystycznym¹ oraz wzywa Komisję i unijną jednostkę ds. zgłaszania podejrzanych treści w internecie do ciągłego wspierania państw członkowskich w zakresie ich fachowej wiedzy technicznej i operacyjnej.
13. Ze względu na internetowy wymiar zagrożeń terrorystycznych i zagrożeń brutalnym ekstremizmem oraz inne powiązane zjawiska, takie jak polaryzacja społeczeństwa, dezinformacja oraz skrajne ruchy negujące pandemię koronawirusa, a także obecne możliwości technologiczne, takie jak możliwości powiązane ze sztuczną inteligencją, Rada PODKREŚLA, że innym zasługującym na uwagę kluczowym aspektem jest wpływ algorytmów i ich rola we wspieraniu radykalizacji i brutalnego ekstremizmu².

¹ Dz.U. L 172 z 17.5.2021, s. 79.

² Dok. 12735/20: „Rola wzmacniania algorytmów w promowaniu treści zawierających przemoc i treści ekstremistycznych oraz ich rozpowszechnianiu na platformach i w mediach społecznościowych” (dokument z grudnia 2020 r. przygotowany przez Koordynatora UE ds. Zwalczania Terroryzmu).

14. ZACHĘCA się państwa członkowskie i Komisję, by kontynuowały starania w celu zapobiegania wszystkim rodzajom nielegalnej propagandy ekstremistycznej i terrorystycznej, podburzaniu do przemocy i nielegalnemu finansowaniu mowy nienawiści i brutalnego ekstremizmu, PODKREŚLAJĄC ważny wkład, jaki w walce z nielegalnymi treściami i ich promowaniem mogą zapewnić podmioty pośredniczące w dostawie usług internetowych, również w kontekście omawianego obecnie aktu o usługach cyfrowach.
15. Rada odnotowuje również, że należy zwrócić większą uwagę na pojawiające się zagrożenia i ryzyka dla bezpieczeństwa, a także na możliwości wynikające z nowych technologii. Podkreśla rolę centrum innowacji UE jako obserwatorium nowych osiągnięć technologicznych i czynnika napędzającego innowacje, w tym poprzez opracowywanie standardowych rozwiązań technicznych dla państw członkowskich w dziedzinie bezpieczeństwa wewnętrznego zgodnie z mandatami zaangażowanych agencji.
16. W szczególności, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające z pandemii COVID-19, a także ocenę, że część wysiłków i synergii może odbywać się w internecie – niezależnie od bezpiecznych platform i systemów komunikacyjnych już wykorzystywanych przez właściwe organy na potrzeby współpracy między państwami członkowskimi i w ich obrębie – Rada UZNAJE również i PODKREŚLA ogromne znaczenie dalszego rozwijania bezpiecznych systemów telekonferencji wideo (VTC), które umożliwiają omawianie informacji niejawnych. Rada UZNAJE również znaczenie dalszego rozwijania bezpiecznych kanałów pisemnej wymiany informacji niejawnych.
-